

PRELIMINARY GRAMMAR QUESTIONNAIRE

of the **So/Bru** language as spoken in

DONG LUANG, MUKDAHAN

This questionnaire was filled out by Mr. Pai Someuangse of the village and district of Dong Luang in the province of Mukdahan. It is part of a project approved by the National Research Council of Thailand and carried out by John and Carolyn Miller of the Summer Institute of Linguistics in 1993-1994. The form used was that developed by Mahidol University in 1980 for comparative studies.

DONG LUANG GRAMMAR QUESTIONNAIRE

1			
four people	คนสี่คน	กวย โปน นะ	
four dogs	สุนัขสี่ตัว	อะจอ โปน คอ	
four houses	บ้านสี่หลัง	ดง โปน ลัง	
four days	สี่วัน	โปน จะง	
four cups of water	น้ำสี่ถ้วย	แดอะ โปน ปิยาง	
four kilos of rice	ข้าวสี่กิโล (กรัม)	คอย โปน กิโล	
one house	บ้านหนึ่งหลัง	ดง มู ลัง	
one day	หนึ่งวัน	มู จะง	
one and a half days	หนึ่งวันครึ่ง	มู จะง เก็ง	
two and a half days	สองวันครึ่ง	บา จะง กับ มู เก็ง	
two and a half cups of water	น้ำสองถ้วยครึ่ง	แดอะ บา ปิยาง เก็ง	
2			
three big houses	บ้านใหญ่สามหลัง	ดง ปุด ไป ลัง	
my three big houses	บ้านใหญ่สามหลังของฉัน	ดง ปุด ไป ลัง คีอุง ก็	
those three big houses	บ้านใหญ่สามหลังโน้น	ดง ปุด ไป ลัง อะก็	
my three houses over there	บ้านสามหลังตรงโน้นของฉัน	ดง ไป ลัง บอน ก็ คีอุง ก็	
those three houses of mine	บ้านสามหลังโน้นของฉัน	ดง ไป ลัง อะก็ คีอุง ก็	
three big beautiful houses	บ้านสวยหลังใหญ่สามหลัง	ดง ปุด ไหม่ ไป ลัง	
3			
the dog with a black tail	สุนัขหางดำ	อะจอ ซอย กุม	
the dog under the table	สุนัขอยู่ใต้โต๊ะ	อะจอ แอิด ปั้น โตะ	
the dog my friend gave me	สุนัขที่เพื่อนฉันให้	อะจอ คอ ก็ มู ก็ ออน	
that dog with a black tail	สุนัขหางดำตัวนั้น	อะจอ ซอย กุม คอ ก็	
4			
three men of the group	ชายสามคนในกลุ่ม	กอน ไป นะ เน็ง มู ม่ไป	
three of the six men	ชายสามคนในหกคน	กอน ไป นะ เน็ง ตะเบิด นะ	
three houses belonging to Dam	บ้านสามหลังเป็นของดำ	ดง ไป ลัง บัน คีอุง กุม	
the house belonging to Mr. Dam	บ้านหลังที่เป็นของนายดำ	ดง อะก็ บัน คีอุง มัน กุม	
the house belonging the village chief named Dam	บ้านหลังที่เป็นของผู้ใหญ่บ้านชื่อดำ	ดง อะก็ บัน คีอุง ม่ปวา วิด ตะมิช	
		กุม	
the house belonging to Dam the village chief	บ้านหลังที่เป็นของผู้ใหญ่ดำ	ดง อะก็ บัน คีอุง ม่ปวา วิด กุม	

5

the chief of the village

ผู้ใหญ่บ้าน

ม่นปวา วิล

the father of Dam

พ่อของดำ

ม่นปวา คีอุง กุม

the tip of the arrow

ปลายลูกศร

กอยห์ กลีอุง จะไรอ

that man from Ubon

ผู้ชายคนนั้นมาจากอุบลฯ

กวย กอน อะกิ แดอะ แด อุบล

6

I meet him

ฉันพบเขา

กิ ละมีอุอ อัน

I met him yesterday

ฉันพบเขาเมื่อวานนี้

กิ ละมีอุอ อัน มะฮาน

I will meet him tomorrow

ฉันจะพบเขาพรุ่งนี้

กิ จิ ละมีอุอ อะไล ชะเมอะ

I already met him

ฉันพบเขาแล้ว

กิ ละมีอุอ อะไล เจอ

I didn't meet him

ฉันไม่พบเขา

กิ แดอ ละมีอุอ อัน

I want to meet him

ฉันอยากพบเขา

กิ อี ละมีอุอ อัน อะเลอ

I am meeting him

ฉันกำลังพบเขาอยู่

กิ ละมีอุอ อะไล เจอ จะนวา

I haven't ever met him

ฉันยังไม่เคยพบเขา

กิ นีอุง แดอ เกบ ละมีอุอ อัน

I am able to meet him

ฉันพบเขาได้

กิ ละมีอุอ อัน คาย

7

I am walking slowly

ฉันกำลังเดินช้า ๆ

กิ ตะยซ์ จอา ๆ

I am walking quickly

ฉันกำลังเดินเร็ว ๆ

กิ ตะยซ์ ปิยาว ๆ

I am walking very quickly

ฉันกำลังเดินเร็วมาก

กิ ตะยซ์ ปิยาว อะเลอ ไคย

I am walking very quickly indeed

ฉันกำลังเดินเร็วจริง ๆ

กิ ตะยซ์ ปิยาว ลี อะเลอ ไคย

8

It is raining

ฝนตก

มิยา นัตรุอ

He stood up

เขาขึ้นขึ้น

อัน ตะยง

He hit the man

เขาตีผู้ชาย

อัน แต็น กวย กอน

He gave me a book

เขาให้หนังสือฉัน

อัน ออน ปุม กิ

He gave a book to that man

เขาให้หนังสือแก่ผู้ชายคนนั้น

อัน ออน ปุม กวย กอน อะจวบย

กิ

9

He is in Bangkok

เขาอยู่กรุงเทพ ฯ

อัน แอิด เมือง ปุด

He went to Ubon

เขาไปอุบล ฯ

อัน แปอะ อุบล ฯ

He took the child to Ubon

เขาพาลูกไปอุบลฯ

อัน ปิยาว กอน แปอะ อุบล ฯ

10

He is talking

เขากำลังพูด

อัน เน็ง เวา

He said that his son went to Bangkok

เขาพูดว่าลูกชายของเขาไปกรุงเทพ ฯ

อัน เวา ปาย กอน กอน อัน
แปะ เมือง ปุด

He told me that the man went to Bangkok

เขาบอกฉันว่าผู้ชายคนนั้น ไปกรุงเทพ ฯ

อัน อะเต็ง ก็ ปาย กวย กอน
อะจายฮ ก็ แปะ เมือง ปุด

11

There are trees in Bangkok

ที่กรุงเทพมหานครมีต้นไม้

แปะ เมือง ปุด เป็น แก๊ล
อะลาวง

He has many friends

เขามีเพื่อนหลายคน

อัน เบิน มู อับ

I call him Dam

ฉันเรียกเขาว่าดำ

ก็ อะโร อัน ปาย กุม

He is Dam

เขาคือดำ

อัน ละมีย กุม

He is the village chief

เขาเป็นผู้เฒ่าหมู่บ้าน

อัน บิน ม่ปวา วิล

We chose him to be the village chief

พวกเราเลือกให้เขาเป็นผู้เฒ่าหมู่บ้าน

ไฮ เรือฮ อัน ออน อัน บิน ม่ปวา
วิล

12

It is hot today

วันนี้ร้อน

จ้ง อะไน กะเตา

He is tall

เขาสูง

อัน แป้ง

He is happy

เขามีความสุข

อัน ชะนาก อะเลอ

Dam is taller than Daeng

ดำสูงกว่าแดง

กุม แป้ง กวา กะเขา

Dam is the tallest in the village

ดำสูงที่สุดในหมู่บ้าน

กุม แป้ง กวา แญะ กวย แป้ง วิล

He looks tall to me

ฉันคิดว่าเขาสูง

ก็ อะละ ปาย อัน แป้ง

13

There are six of them

พวกเขามีด้วยกันหกคน

จุม อะไล เบิน ตะเบ็ด นะ

He is two meters tall

เขาสูงสองเมตร

อัน แป้ง บา เม็ด

The book cost twenty baht

หนังสือราคายี่สิบบาท

ปุม ละกียา กอา บา จิด

The shoes cost twenty baht more than the book

รองเท้าแพงกว่าหนังสือยี่สิบบาท

แก๊บ เปง กวา ปุม บา จิด

14

I caused Dam to hit Daeng

ฉันทำให้ดำตีแดง

ก็ ตะ ออน กุม เต็น กะเขา

I gave Dam a book for his father

ฉันให้หนังสือแก่ดำไปให้พ่อของเขา

ก็ ออน ปุม กุม แปะ ออน ม่ปวา
อัน เจอ

I hit myself	ฉันตีตัวเอง	ก็ แค้น เบ็ม
Dam and I hit each other	ดำและฉันตีกัน	กุม กับ ก็ แค้น ระนี
15		
Dam went first to his field, then he went home	ดำไปที่ไร่เขาก่อนแล้วจึงกลับบ้าน	กุม แป๊ะ เจาะ ชะไร อัน ญวง จึง เบ็ม จู เจาะ วิล
If Dam goes to the forest he will shoot a deer	ถ้าดำเข้าป่าเขาก็จะยิงกวาง	กุม มุด คอุน อัน กอ ชิ เป็น แอ็ด
Dam was hungry so he went to shoot a deer	ดำรู้สึกหิวเขาจึงไปยิงกวาง	กุม อะรียง จึง แป๊ะ เป็น แอ็ด
Dam shot a deer in order to have food to eat	ดำยิงกวางเพื่อจะได้มีอาหารกิน	กุม เป็น แอ็ด ออน เบ็ม อะจิน จอา
Daeng has many children, so he must be happy	แดงมีลูกหลายคนดังนั้น เขาคงมีความสุข	กะเขา เป็น กอน อับ นะ อัน จึง แอ็ด ชะนาก
The harder Daeng ran the more tired he got	ยิ่งวิ่งมากแดงก็ยิ่งเหนื่อยมาก	ตะลุฮ อับ กะเขา กอ ละแกฮ อัน
16		
Dam went out but Daeng stayed at home	ดำไปข้างนอกแต่แดงอยู่บ้าน	กุม แป๊ะ นัจฮ นวก ฮีอก กะเขา แอ็ด นีอง ดง
Dam went out, he went to his field	ดำไปข้างนอกเขาไปไร่	กุม แป๊ะ นัจฮ นวก อัน แป๊ะ เจาะ ชะไร
Whether or not Dam will sing, Daeng will still dance	ดำจะร้องเพลงหรือไม่ อย่างนั้นแดงก็จะเต้นรำ	กุม คุน อะจิด แวัด ก็ กะเขา กอ ชิ ปวาน
This is a house; that is, it has a roof and walls	นี่เป็นบ้านเพราะมันมีหลังคาและกำแพงบ้าน	อะไน ดง; เพาะ เป็น แนว อะปอล แป็ง ระแต็ง ดง
Dam will sing and Daeng will dance	ดำจะร้องเพลงและแดงจะเต้นรำ	กุม อะจิด รวาร์ กะเขา ปวาน
17		
Last year I went to Chiangmai	เมื่อปีกลายฉันไปเชียงใหม่	กะมอ ไฮ ก็ แป๊ะ เจียงใหม่
Next month I will go to Chiangmai	เดือนหน้าฉันจะไปเชียงใหม่	กะไซ นัตูน ก็ ชิ แป๊ะ เจียงใหม่
Everywhere in Thailand people are happy	ทุกแห่งในเมืองไทย ประชาชนมีความสุข	กู๋ บอน เน็ง เมือง ไทย กวบ วิล เบ็ม ความ ชะนาก อะเลอ

DONG LUANG GRAMMAR QUESTIONNAIRE

18

Did Dam go to his field?

คำไปไร่ของเขาหรือเปล่า

กุ่ม แป๊ะ เจาะ ชะไร อัน เนาะ

ลือ คุณ แป๊ะ

Dam certainly went to his field

คำไปไร่ของเขาแน่

กุ่ม แป๊ะ เจาะ ชะไร อัน ลี

อะเลอ

Where did Dam go?

คำไปไหน?

กุ่ม แป๊ะ อะละ

Who went to his field?

ใครไปไร่ของเขา?

น่าว แป๊ะ เจาะ ชะไร ค็อง อัน

Why did he go to his field?

เขาไปไร่เขาทำไม ?

อัน แป๊ะ เจาะ ชะไร ตะ น่แตร์ว

When did he go to his field?

เขาไปไร่เขาเมื่อไหร่

อัน แป๊ะ เจาะ ชะไร อัน จะง

และ

Go to your field, Dam!

ไปไร่คุณลิดำ

แป๊ะ เจาะ ชะไร ไม ไคย กุ่ม